

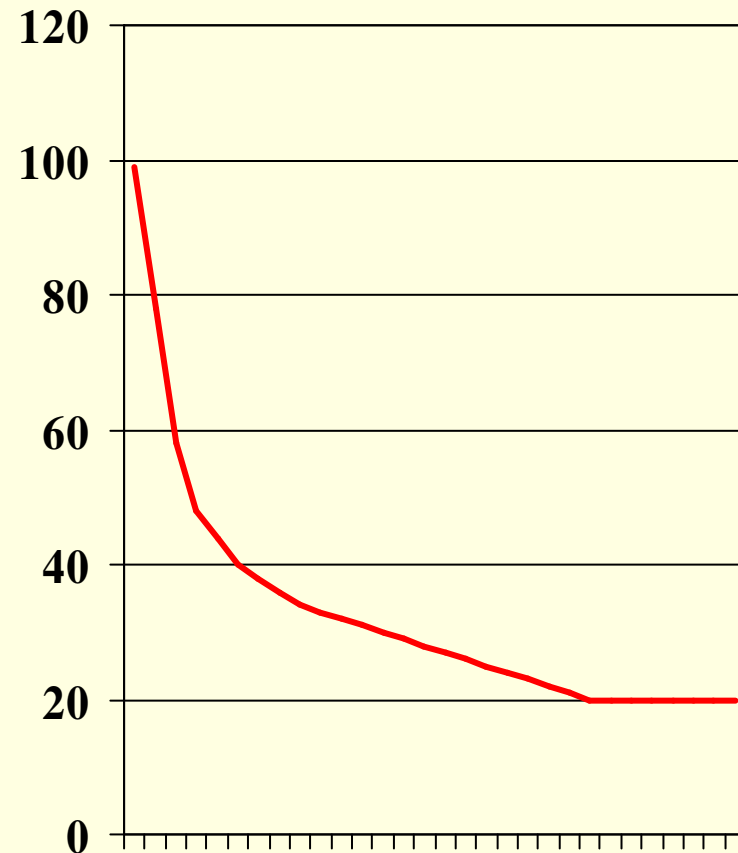

DRUGA GODINA RAZREDNA NASTAVA PEDAGOŠKA PSIHOLOGIJA

Literatura: Lidija Vučić – Pedagoška
psihologija - poglavlje o zaboravljanju

ZABORAVLJANJE

- Pojava suprotna pamćenju
- Ebbinghausova krivulja toka zaboravljanja – ***zaboravljanje je najbrže odmah nakon učenja, a kako vreme dalje protiče zaboravljanje je sve sporije i sporije***

Faktori koji utiču na zaboravljanje

- **Priroda informacija** – smisao gradiva, vrsta informacije (motorna ili verbalna), dužina i obimnost gradiva;
- **Metode učenja** – vremenski koncentrisano ili vremenski raspodeljeno učenje; preterano učenje
- **Kontekst u kome se dešava dosećanje** – ukoliko je situacija dosećanja sličnija situaciji u kojoj su informacije učene dosećanje je uspešnije;
- **Emocionalni faktori** – bolje se pamte emocionalno obojeni sadržaji; pojava “pamećenje usklađeno sa raspoloženjem”.

Emocionalni faktori i pamćenje

- Povezanost emocija i pamćenja je vrlo složena i obično se govori o dve različite pojave:
  - “state-dependent memory” – zavisnost pamćenja od emocionalnog stanja odnosi se na pojavu da je dosećanje bolje kada se ponovo nađemo u istom emocionalnom stanju u kome smo materijal usvojili
  - Podudarnost raspoloženja – odnosi se na pojavu da se bolje pamti materijal koji je iste afektivne obojenosti kao i raspoloženje u kome se nalazimo u trenutku učenja

Uzroci zaboravljanja

- Psihoanalitičko objašnjenje – “optimizam pamćenja” i represija negativno emocionalno obojenih događaja
- Hipoteza o večitosti pamćenja
- Teorija neupotrebe
- Fiziološka teorija neupotrebe
- Teorija interferencije (aktivnog zaboravljanja)

Teorija aktivnog zaboravljanja

- Količina zaboravljenog u budnom stanju i spavanju – rezultati jednog eksperimenta:

	1 čas	2 časa	4 časa	8 časova
Budno stanje	46%	31%	22%	9%
Spavanje	70%	54%	55%	56%

- Uzrok zaboravljanja je u interferenciji ranije i novousvojenih informacija:
  - **Proaktivna inhibicija** – pojava da ranije usvojene informacije interferiraju, ometaju usvajanje novih (kočenje unapred)
  - **Retroaktivna inhibicija** – pojava da kasnije usvojene informacije ometaju reprodukciju ranije naučenih (kočenje unazad)

Veličina retroaktivne inhibicije zavisi od:

- Vremenskog razmaka između učenja dva gradiva;
- Stepena sličnosti dva gradiva;
- Stepena naučenosti dva gradiva
- Razumevanja smisla gradiva

Kvalitativne promene u pamćenju

- Pored kvantitativnih promena (smanjenje količine informacija) u toku retencije dolazi i do kvalitativnih promena u zapamćenom materijalu;
- Prvi ih ispitivao Bartlet metodama ponovljene i serijske reprodukcije;
- U osnovi kvalitativnih promena u pamćenju nalaze se dva procesa:
  - **Proces racionalizacije** – davanje smisla onome što se čini besmisleno ili nedovoljno smisleno
  - **Proces asimilacije** – uklapanje novih informacija u postojeće kognitivne šeme i njihovo menjanje prema osobenostima postojećih kognitivnih šema

Proširena literatura o pamćenju

- Zarevski, Predrag: Psihologija pamćenja i učenja, Naklada "Slap", Jastrebarsko, 2002.
- Pečjak, Vid: Psihologija saznanja, "Svjetlost", Sarajevo